

Podsumowanie

zgodnie z art. 55 ust. 3 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227)

A) Uzasadnienie wyboru właściwego wariantu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany

Przy określaniu zadań gospodarczych kierowano się przepisami i zasadami zawartymi

w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, (z późn. zm.),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (z późn. zm.),
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (z późn. zm.),
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (z późn. zm.),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (z późn. zm.),
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej,
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu,
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną,
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną,
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną,
- instrukcji urządzania lasu z 2003 r.,
- zasadach hodowli lasu z 2002 r.,
- instrukcji ochrony lasu z 2004 r.,
- instrukcji ochrony przeciwpożarowej z 1996 r.,
- wytycznymi narady wstępnej oraz KZP i NTG.

W *Planie* założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:

- optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
- dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);

- b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych GTD;
- c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
- c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu;
- d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:
  - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
  - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,
  - określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych.
- f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urzędniowych.

Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), gospodarczych typów drzewostanów (GTD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzętającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji z udziałem społeczeństwa oraz zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Drugim etapem wariantowania *Planu* były terenowe prace urzędniowe, podczas których ustala się granice wyłączeń taksacyjnych, określa elementy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wyłączenia. Podczas prac terenowych:

- przeprowadzono konsultacje między taksatorami a leśniczymi ze szczególnym naciskiem na projektowane wskazania gospodarcze;
- przeprowadzono konsultacje między wykonawcą *Planu* a kierownictwem nadleśnictwa;

- organizowano robocze narady terenowe z udziałem kadry nadleśnictwa, wykonawcy *Planu*, przedstawiciele wydziałów merytorycznych RDLP w Szczecinie w celu wypracowania kierunków postępowania w planowaniu urządzeniowym;
- Zespół Zadaniowy do kontroli i odbioru robót przeprowadził końcowy odbiór prac terenowych, podczas którego w dyskusji na gruncie zdecydowano o przyjęciu jednego z wariantów postępowania proponowanych przez wykonawcę *Planu*.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych KZP;

Rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych, ma zapewnić realizację czterech ustawowych celów gospodarki leśnej.

Kolejnym etapem wariantowania *Planu* była Narada Techniczno Gospodarcza, podczas której akceptacji lub korekcie poddano:

- cele perspektywiczne i średniookresowe oraz sposoby ich realizacji dla nadleśnictwa, obrębów leśnych, gospodarstw i poszczególnych drzewostanów;
- podział wg dominujących funkcji lasu oraz podział na gospodarstwa;
- etat użytkowania rębego i orientacyjny etat użytkowania przedrębego oraz sposób użytkowania rębego i rębnie dla poszczególnych gospodarstw;
- zadania z zakresu hodowli lasu: zalesień, odnowień, pielęgnowania upraw i młodników, wprowadzania podszytów oraz melioracji leśnych;
- kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej oraz ubocznego użytkowania lasu i gospodarki łowieckiej.

Wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych. Najważniejsze ustalenia tego dokumentu, odnoszące się bezpośrednio do *Planu*, dotyczyły zmiany GTD, orientacyjnych składów gatunkowych upraw oraz sposobów zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowywania *Prognozy* wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie GTD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że przedstawiona wersja *Planu* jest wypadkową, rozwiązań alternatywnych.

B) Uzasadnienie zgodnie z art. 42 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Prace nad sporządzeniem Planu przebiegały w sposób następujący:

05.05.2009 r. – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie skierował wniosek (znak sprawy ZZ-7014-7-9/09) do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany.

05.05.2009 r. – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie skierował wniosek (znak sprawy ZZ-7014-7-9/09) do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany.

11.05.2009 r. – Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany (znak sprawy WS-N.NZ-4001-719/09).

08.06.2009 r. - Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany (znak sprawy RDOŚ-32-WOOS-7040/13/09/km).

08.09.2009 r. - odbyło się posiedzenie Komisji Założeń Planu (uczestniczyło 14 osób). W jej wyniku na podstawie referatu nadleśniczego oraz koreferatu naczelnika właściwego w sprawach urządzania lasu RDLP w Szczecinie zostały wypracowane założenia do sporządzenia projektu planu urządzania lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko.

15.12.2009 r. - w wyniku przeprowadzonych negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki została zawarta umowa nr UL-1/2010 dot. opracowania projektu planu urządzania lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

02.03 - 24.03.2010 r. - zgodnie z zarządzeniem nr 12 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 lutego 2009 roku w sprawie zmiany zarządzenia nr 43 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 18 kwietnia 2003 roku w sprawie Instrukcji Urządzania Lasu, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko skutków

realizacji PUL przez podanie do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz lokalnej prasie informacji o:

- przystąpieniu do opracowania projektu PUL;
- możliwościach zapoznania się z założeniami do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko;
- sposobie i miejscu składania uwag oraz terminie – 21 dni;
- kto rozpatruje uwagi i wnioski

Terenowe prace taksacyjne zostały odebrane w dniach 14 – 15 grudnia 2010 roku.

28.04.2011 r. - odbyła się Narada Techniczno-Gospodarcza (uczestniczyło 21 osób). Zaproszenia do udziału zostały wysłane do: DGLP, RDOŚ (Szczecin), ZOL (Szczecinek), SzRI Szczecin. Przedstawiane w czasie obrad głosy uczestników rozpatrywane były na bieżąco.

26.08.2011 r. - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych wystąpił pismem, znak sprawy ZZ-7014-7-18, do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z prośbą o zaopiniowanie projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko.

26.08.2011 r. - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych wystąpił pismem, znak sprawy ZU-7014-7-18, do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie z prośbą o zaopiniowanie projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko.

05.09.2011 r. - Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie pismem NNZ.9022.3.28.2011 pozytywnie opiniuje przedstawiony Plan Urządzenia Lasu sporządzony na lata 2011 - 2020 dla Nadleśnictwa Dobrzany wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

26.01.-16,02,2012 r. – Zgodnie z „Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” wyłożono do publicznego wglądu końcową redakcję projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko tego planu.

21.05.2012 r. - Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem WOOS-OSZP.410.243.2.2011.KM ostatecznie pozytywnie opiniuje przedstawiony Plan Urządzenia Lasu sporządzony na lata 2011 - 2020 dla Nadleśnictwa Dobrzany wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z § 125 IUL ze względu na brak uwag do założeń planu i projektu planu po ich opublikowaniu w BIP rdLP Dyrektor RDLP odstąpił od zwołania Komisji Projektu Planu.

C) Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko – wszystkie przyjęte rozwiązania powodują, iż plan urządzenia lasu nie wykazuje negatywnego wpływu na środowisko, co potwierdza wykonana prognoza.

D) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji Planu – do monitorowania realizacji zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu proponuje się wykorzystanie systemu kontroli istniejącego w Lasach Państwowych:

- Inspekcja Lasów Państwowych – przeprowadza kontrole w ramach obowiązujących wytycznych. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa: m. in. realizacja planu urządzenia lasu, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody.
- Wydział Kontroli RDLP – prowadzi kontrole sprawdzające przeważnie w następnym roku po kontroli Inspekcji Lasów Państwowych - sprawdza wykonanie zaleceń pokontrolnych oraz wykonuje kontrole problemowe.
- Wydziały merytoryczne RDLP – wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.
- Nadleśnictwo – realizacja zadań planu urządzenia lasu kontrolowana jest wewnętrznie w każdym leśnictwie, przez kierownictwo jednostki.
- Nadleśniczy – cały okres gospodarczy, którego dotyczył *Plan* (lata 2011 – 2020) będzie poddany procedurze analizy gospodarki przeszłej z wykorzystaniem danych z „nowej” taksacji, wyników kontroli ILP i analiz ZOL.

W ramach przeprowadzanych kontroli zwraca się szczególną uwagę na:

- sposób wykonania cięć w użytkowaniu rębnym w odniesieniu do propozycji zawartych w Planie (np. pozostawienie pasów ochronnych, biogrup),
- okres wykonania zabiegów związanych z użytkowaniem rębnym i przedrębnym w drzewostanach, co do których podano w Prognozie zalecane terminy zabiegów,
- wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw, w tym na siedliskach przyrodniczych.

E) Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko - nie prowadzono

Realizacja zadań zawartych w *Planie* nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych.

Reasumując:

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa DOBRZANY został wykonany zgodnie z przepisami prawnymi oraz zasadami zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Przyjęte rozwiązania godzą potrzeby ochrony środowiska, społeczne i gospodarcze, a ich ocena, dokonana przez ustawowe instytucje, jest pozytywna. Projekt ten akceptuję i przedstawiam do zatwierdzenia przez Ministra Środowiska.

DYREKTOR
REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH
mgr inż. Witold Koss